

244 C. M. ARRHENIUS — J. V. SNELLMAN 10.VI 1840
HUB, JVS handskriftssamling

S(alvo) H(onoris) T(itulo)

Jag hinner icke mer än härmed betyga min tacksägelse såväl för lånet af boken, som löftet om brefwet. De öfrigt nämnde personerna söker jag troligen upp. Det wore önskeligt att Herr Magistern ännu wore quar i Stockholm, då jag återkommer sednast i September.

10 Lycka och framgång önskar jag med upricketigaste deltagande.

Högagtningsfullt och ödmjukeligt
Carl Magnus Arrhenius

d. 10 Juni

Boken skall aflämnas på anwist Ställe.

20 245 F. CYGNÆUS — J. V. SNELLMAN 11.VI 1840
HUB, JVS handskriftssamling

Helsingfors den 11 Juni 1840

Käraste Broder!

För mig tedde sig här om dagen en syn, vida mera kuriös än den som visade sig fordostimma för mannen, hvilken hugnades med att se »det nya året». Spökets yttre skäppelse bar nuna af en epistel till min värda coadjutor Jacobum; men ur det inre framgrymtade en arghets vridna drag, sådana som de tycktes böra pryda endast en honoratissimus, som på obestämd tid blifvit dispenserad från den hyggliga societeten i ett pandämonium, och numera danglande omkring i vida verlden, sökande uppsluka af glömska en så glupsk göl, att den kunde förslå bereda åt *alla* fordna förbindelser — med undantag endast af dem kring hvilkas fotbjälle skon klämde och således ej lika fermt som de öfriga kunde expedieras — ett lika honnett hvilorum, som det, hvilket vardt Svinenom i Skriften, då tusende djeflar et quod excurrit redo dem, så piggt som, trots någon öfverställare »*under solen*», ifall det vore mig förunnadt att tegnerisera med en så lysande bild. En sådan passagerare — äfven om den varit förpassad af sjelfva den framom *Almqvist* uppsparkade Joh. W. Snellman, — detta anförande kommer att gräma den upphöjde gräseligt, skulle jag hoppas borde knapt helsas annorlunda än med en viss citat. Den lyder, så ordagrannt som möjligt botaniserad ur den, på sednare tider, än i mannavrede, än i kärring- (jag deriverar ordet från en knarrande kärria) — arghet uppblossande skönhetsgudinnans klädningsfäll, sålunda: »och något svar, åtminstone med pennan, förtjenar ej sådant». Sentensen torde ej, åtminstone icke genom sin nyhet, med häpenhet slå *Din* blick.

40 Dock när man, med kännaröga närmare fixerar den irrande riddarn tycker man sig ur dess aldra innersta inre varnsa en våldsamt uppflammande låga af stor sorg; och vid denna eld skönjas *alla* dessa band, hvilka prädiceras vara nog sköra, att de efter behag, eller rättare sagdt obehag, kunde slitas — spunna af asbest, och deras yttersta ända fastsnurrad vid hjertats rot, på ett så intrikat sätt, att de näppeligen torde kunna göras fullkomligt lösa, innan vid sagde hållhake kräla en vacker vårdag helt andra *motkar* än de, hvilka pingsthänryckningens högtid till prydnad

hväsa på 72 tungomål, eller kanske flera nu för tiden. En sådan harmlå-
 gande sorg, är, om också en *vidlöftig* slägtinge, för att tala petersburgiska,
 med det enda på jorden, som *ursäktar*, i ordets alla betydelser — allt —
 med kärleken. Med huru karrikerande åthäfvor denna också uppträder i
 Ditt bref, så hvarken vill eller kan jag för min del betvifla skyldskapen.
 Folk, som hafva lätt för, att förlåta, sig sjelf, hafva för att så mycket som
 möjligt förminska den anpart i Din förargelse, de genom sin egen för-
 sumlighet rättvisligen kunna göra anspråk på, förmenat, att denna, om ej
 just helt och hållet, likväl nästan uteslutande borde betraktas som en
 arfvedel, tillfallande vänskapen, hvarmed Du f(öre) d(etta) »hedrat» min 10
 person. Jag hoppas dock för visso, att detta testamentariska disponerande
 från deras sida är nästan lika dumt som det berserks okynne, hvilket från
 Din dertill gifvit anledning. Och i hvarje fall förklarar jag mig urarfva;
 välvetande huru föga jag förtjent hela smörjelsen. När allt går omkring
 tror jag dessutom, att denna bör, som dana arf utkastas för få fot. Ty få af
 Dina »några tjug såkallade vänner och bekanta» torde rättvisligen derpå
 kunna göra anspråk i så sataniskt hög grad, som Du tyckes inbillig Dig.
 Icke är man just för det att man icke skrivit ett bref alltid en fähund —
 lika som man för det man skrivit en bok ej alltid bör som sådan anses.
 Vare sig nu med allt detta huru som helst, så skall jag medan Du håller på 20
 att fabricera de qvittenser hvarmed Du hotar, angående de »pipdankar»,
 bland hvilka Du torde erindra Dig, att äfven Du sjelf någon tid varit
upphållen — vare sig och emellanåt endast på en knekt — meddela en och
 annan notice dem Du, ifall Du hunnit allt för långt med detta arbete och
 fått nog sporra courage att »slå Din moder», hvilket vi, som dväljas i vårt
 »troglodythåls» mörker ej ännu fullt besitta — kan spotta åt, om ains est
 ton plaisir. Endast mängden af de spottlådor, hvilka jag skulle ha att för
 Dig upprita gör mig brydd. Med anledningen till min försummelse att
 tidigare fortsätta min förra epistel till Dig, vill jag emedlertid, spara till
 sist, emedan den onekeligen är den grofvast tillhuggna — och emedlertid 30
 börja från ett *slut*.

Du tyckes känna Dig föga hugnad af kunskapen derom, att tvenne
 personer, af hvilka i synnerhet en angår mig temmeligen nära, ännu »hed-
 ra verlden med att lefva», såsom orden nog metaphoriskt fallit. Ty hedern
 är på bägge sidor temmeligen ringa, sanningen att säga. Än mindre lärer
 dock i alla fall Din fägnad vara att förnimma huruledes en, hörande till
 det ofvan omrörda tjoget, ej ens gör detta mer. Det lopp en vacker morg-
 gon i förra månad med mer än vanlig sqvallerliflighet kring vår goda stad
 den historietten, att *Medicinae Licent(iaten)*, *Adjuncten Alexander Lau-*
rell var hädangången. Ehuru anecdoten var af elak beskaffenhet, höll det 40
 likväl svårt i för den att bli trodd. Ty hundrade hade ännu aftonen förut
 sett honom kringvandrande med sina välkända vikinga åtbörder, och
 mången hade äfven i tryckningen af hans björnramar tyckt sig erfara ett
 kraftigt bevis nog derpå, att han just var så alldeles utan lif. Medlertid
 förhöll sig numera så saken. Också ubreddes, att han i flere veckors tid
 varit hvad andra menniskor gemenligen pläga kalla — sjuk. Men det föll
 honom in att ej gifva sitt tillstånd en så klemig benämning. Simmande
 nästan bland isstycken eller gonande sig på en till vansinnig glödning
 upphettad helveteslafve, hade han tid efter annan sökt kugga sin inimicis-
 simum. Också vardt den tvungen att förrädiskt tränga på i nattens stillhet
 och gripa sitt rof. Men äfven i denna sista kamp förnekade han ej sitt
 heroslyne, hvilket han besatt i högre grad än någon, med vilken jag stått
 i förbindelse. Doktors obduction utvisade, att han aflidit, fallit borde jag
 säga, med full sansning, hade han med intet rop påkallat de grannars
 bistånd, som medelst en tunn trädvägg voro från honom skiljda. Oaktadt 50

allt visade, att striden varit ej alldeles kort och naturligtvis ej särde(les) lindrig, då det gällde att öfvermannå såda(na) krafter, som han kunde sätta emot den starka(***) hade han ej ens bortkastat sitt täcke. Obductionen utredde äfven att, characteristiskt nog, intet eller föga blod fanns i hjertat.

10 Med honom föll dock — om också ej e(n) människa — likväl något som i sitt slag ä(r) all ära värdt — en man. Efter sin återfärd hade han jemt hunnit uppreta mot sig snart sagdt alla, med hvilka han stod i närmare — särdeles embetskamratal skrå beröring. Man tyckte i synnerhet, att han
10 vara något för hårdhänt emot andra. Men då hans lif, liksom hans död ådagalagt att han var det i ännu min(dre) grad klemig mot sig sjelf, så borde man ej tag(a) så illa opp, om han ej så allt för mycke(t) klemade med andra. Man kunde åtminst(o)ne af honom lära, att man här i verlden tål vid att lida något, utan att behöfva, derföre städså gråta som ett föl. Jag åtminstone kunde ej se honom, utan att i honom se personifierad den grandiosa Fredmanska uppmaningen: gråt ej bror Mollberg, hvad hjälper Du tjuter! och det är ej så illa, att nu förtiden äfven sådana personificatio-
20 ner emellanåt uppträda, såsom lefvande ej blott memento mori men äfven memento vivere.

20 Hela denna lefnads och dödsanecdote är *naturligtvis* nu redan till det mästa förgäten, utplånad af annat, som dageligen måste ske och höras. Utan hopp att förmå fasthålla i vingbenet dess längre minnet af denna sällsamma Vikinga natur, hade jag dock ämnat att deraf försöka en teckning, medan ännu mitt hjerta var fullt af blod, sedan jag först hört att hans derpå var totalt renonce. Men hans broder, hvilken är och förblir en conterfej af den lättja, hvarmed Du tror att samteliga troglodyter ***
30 befinnas vara tatuerade, och af hvilken jag anhöll om några chronologiska uppgifter, har rusat åstad utan att uppfylla min önskan, hvaraf jag ej annat kan sluta än att han önskar, det jag ej måtte vara mer het på den kalla gröten än han sjelf. Och detta är ju i alla fall det beqvämaste.

Denna kraftsentens ger Dig troligen anledning att leda än mera vatten på den snusqvarn, hvari Du så högst förnuftigt malar oss samt och synnerligen till det, hvartill det måste (***)de de sig för gubben Mårten — icke Er Svenska krocklus, utan vår supragenialiska likvisst. Tag likväl af sagde fluidum icke så stort quantum till Dig, att det går Dig öfver hufvudet vid Dina conclusionsdammars hopfuskande.

40 I den föraktade hålan har åtminstone i kvantitativt hänseende visat sig ett lifkrälände denna vår, sådant det ej på länge derstädes setts. Jag för min ringa del har också hvad det qualitativa anbelangar ej kunnat annat förstå än att phänomenerna i allmänhet varit glädjande. Första rummet
40 intager onekligen den massa af Medicinska Disputationer, som nöden frampressat; men hvilka till det mesta — churuväl några bära naivt nog på titeln den uppriktiga bekännelsen, att de äro »författade och utgifna under prof. Ilmonis inseende» och andra sägas förtjena samma födelsemärke — göra Universitetet och den, som med hjertats snille i rikt mått försedd, framdref väldigt det Asklepiadiska studium. I anledning af denna hans förtjenst och andra, dem Du åtminstone fordom senterade, har jag en önskan att lägga på Din själ, den Du måste (säger *Måste*) utträtta så godt Du det någonsin förmår hos den ädle, skändeligt derborta hädade
50 och hånade mannen. Det säges att han, hufvudsakligast af oekonomiska skäl dertill föranledd, slagit ur hågen att öfvervara de väntande herrligheterna. Så likgiltig den öfriga Uppsaliensiska bråtans här- eller frånvaro än är, synes mig hans beslut i hög grad sorgligt. Tal med honom rent språk — såsom man till man. Vill han tillåta, att hans resekostnader blifva honom ersatta, så skall sådant på mer än ett sätt lätteligen gå för sig. Det

finns bland annat vid detta Universitet en Nation, för hvilken Du ej alltid varit så främmande som Du numera ville göra Dig — och en fattigare än den finnes här knappast. Men jag tror mig kunna försäkra, att den skall anse det för den ära, att bidraga dertill, att Israël Hvasser utan olägenhet personligen afhämtar den Doctors hatt, phil(osophiska) facult(eten) erbjudit honom.

Med anledning af sagde Nation har jag till Dig ännu ett annat uppdrag, hvars utförande ej torde möta särdeles stora svårigheter. Af den medalj, som i anledning af det tillfälle, hvars hugkomst torde ändå vara det ljufvaste, Du medtager, från Din nuvarande vistelseort, slogs till den »Svenska Professors» minne, hvars firande hotade att knäcka min timmeliga lyckas klena skuta, afsändes äfven hit diverse exemplar. De utdelades af Consistorium, städse grannlaga i sina urval, såsom det höfdes detsamma, åt den hotande etc. etc. Det föll naturligtvis ingen in att tänka på det Academ(iska) samfund, hvilket hufvudsakligast hade honom att tacka derför, »att mannatro och mannaheder begynnte vid Universitetet anses likabetydande med Österbottniska N(atione)ns allmänna tänkesätt», såsom orden i en viss oration, kanske nog djerft föllo sig. För att likväl vid nästa årsfest, (som framdeles kommer att firas på Porthans födelsedag) kunna fägna ungdomen med en slik skatt, hade jag tänkt vända mig till gamla Hans J(ärt)va med anhållan att genom hans åtgärd få den om händer. Men jag tycker nästan, att det ej vore för mycket om, Du för gammal bekantskap på hvardera sida skulle betunga Dig med sagde bestyr. Du kan, för att beveka hans sinne till redobogenhet, förtro honom, att det gäller ett slägte, som var det enda, på H. G. P(ortha)ns fädernejord, hvilket hade courage att hålla jubeldagen af hans födelse i helgd — och det medelst en fest, så nobel, att dess make troligen aldrig åtminstone vid Finlands Universitet tilländalupit.

Ehuru jag deri var magna pars, torde Du kanske ej alltför mycket misstycka, att jag deraf lemnar en kort skildring. — För att rätt handgripeligen ådagalägga, att vi ansågo dagens betydelse nog stor, att dagens gnabb och grål dermed jemförda nedsjönko till ett intet, beslöts att patres samtelige, ej ens inimicissimus undantagen, skulle inbjudas. Genom den då aflöfvade lunden, hvars trän stodo liksom skylltvakter, stelnade på sina platser utan att vilja lemna dem, och stumma talande endast om förgängelsen, sträfvade hopar,ne till Cajsaniemis ljufligt eclärerade hôtél, prydt med *våra* heroers porträtter. Nästan endast Syd-österb(ottningarne)s vördade inspector infann sig blott in effigie — och saknades lätt. Originallet hade troligen befarande hvad som komma kunde, af *sitt* hjeltekyinne blifvit drifven utom skotthåll. De bland de öfrige vördade, hvilka ännu icke genom idkeligt consumerande af skamlöshet hunnit bringa sig med sagde vara på samma förtroliga fot, hvarpå man står vanligtvis till dagligt bröd, tyckte jag sågo litet flata ut, oakadt all öfrig trindhet, när jag med min vörndnad inför dem framträdde. Jag visste att understödsfrågan skulle förevara vid dagens Consistorium, och anade utgången — ehuru jag i min omätliga skamlöshet hade hyst något hopp att utses till den afundsvärde millionären. Vid underrättelsen derom att Moberg blifvit den lyckliga frambröt ett fräckt ord ur tändernes stängsel. Det lydde: Om ändå H(ertz)berg skulle fått det, så skulle man inte ens idas förarga sig. Några månader derefter öfverträffades mina djerfvaste förhoppningar då just samme utmärkte man blef den utvalde — hufvudsakligast i följd af lumpen intrig af Amalienburgs välverserade borgherre och andras fluxa mobilité.

Det var efter Dig som »en viss» Hertzberg utplockades. Till mensklighetens tröst må dock nämnas, att åtminstone på tio år ingen händelse

anbelangande Universitetet uppväckt en sådan sensation, som denna literatör-creation. Man tröstade sig ej förr, inän det genom ett bon-mot utträdde, att Det litterära understödet på lämpligaste vis blifvit disponerat: »ty ett djupare litterärt armod stode ej att finnas inom U(niversitet)s landamären». Men lass die Todten ruh'n. Jag återvänder heldre till den för hundra år sen födda.

10 Du kan af antecedentia lätt föreställa Dig nu (***) hvad sinnesstämning jag hopsatt de minnesord öfver dagens man, jag genast efter erhållen hugnelig nyhet rustade mig att tala. Att denna icke särdeles bidrog till förändring i lynnet inses äfven lätt. De ur själens djup uppdykande orden, stannade icke, förr än de hunnit till mer än ett hjertas inre. Sjelfva en viss professor, som Du kanske på uttrycket igenkänner, förmente, att det var det *noblaste* tal, han någonsin hört. — Derefter afsjüngos verser, dem jag för tillfället lagat i hop. Musiken, satt af vännen Fredric E(hrström), var vacker. Titulus Al. B(lom)qvist sporde då om ej Porthans skål skulle drickas. Jag genmälte bittert, att vi hade så många lik att dricka för, så det kunde vara bäst att dermed ej ofreda *denne* döde. Det var det enda oskickliga, som passerade hela aftonen. Det gör mig ondt, att jag just skulle göra mig dertil skyldig.

20 Ty för öfrigt gick allt för sig med en elevation, en ädelhet i sinnesstämningen, sådan blott de halfvilda Österbottningarne i sina intermitterta högtidsstunder kunna vara capabla af. Vackra visor — endast vackra — ingen sådan, som numera på de öfriga Afd(elnings)nes fester låta höra af sig — sjüngos. Vackra tal höllos. För att förekomma det vid sådana öfningar vanliga eländet, hade skålproponerarena på förhand blifvit utsedde. Bland desse utmärkte sig storligen pius Carl v. E(sse)n, talande till de öfriga nationerna. Äfven Helander, numera cand(idat) prydd med 25 suffragier, föreslog skickligt Din skål, såsom från, varande Curator. Jag anmodades att till Dig framföra densamma. Jag förklarade, att Du väl behöfde den *tröst*, den bästa Du kunde röna, som låg uti Dina landsmäns fortfarande varma välvilja. Jag hoppades äfven, att skålens vär(***) ej derigenom skulle förringas, att *jag* framför(de) till Dig den helsning deri innehölls. — Så trod(de) jag då.

30 Inom parenthes vill jag här omnä(mna) att jag i början af denna termin valdes till Din efterträdare äfven af Nordösterb(ottningarna). Consistorium tyckte nu den tid vara kommen, att äfv(en) *val* borde förkastas. Cast-rén utsågs till Curator. I brydsam klämma befann sig undertecknad, då den första *** till hans Magnificences ära sku(lle) ingjutas. Harmen öfver hvad jag nyss förnummit och känslan af det för tillfället höfviska kämpade en svår kamp. Resultatet blef, som jag hoppas en drist(ig)het i uttryck 40 sådan den troligtvis sällan nått ett magnifikt öra, förenad med så stor anständighet, som dermed rimligen kunde paras. Slutet blef: att vi Österbottningar kunde tryggt försäkra »att inga svår(ig)heter skulle åtminstone från vår sida möta hans, bemödande att återföra den gamla goda tidens förtrående — *så länge* han fortfore, att med samma välvilja, som han ådagalagt under dessa brydsamma tider oss omfatta.» Vid hans sida stod, när detta sades, en man som kastade en mörk blick ur en själ, som intet *glömmer*. Men ynglingarne fröjdade sig i sin. Oaktadt vi nog länge voro församlade gaf festen »glädje men ej rus». Ingen enda *student* var rörd, 50 åtminstone af dryckjom. De, hvilkas enda lifsluft grinet är, hade ingen näring för sin håg, utom den att då vännen Lasse vid midnattsstunden föreslog en skål för salig Martin Luthers minne — hans födelsedag inbröt med den nya dagen — han i stället för att föra glaset till munnen, slog det i golfvet, emedan Luthers minne ej så borde firas. Det tyckes dock, att det låg en djupare mening i denna gest, än i den elegantaste vals, hvarmed

Savolax-Car(elarna) någontid derefter begynnade sin fest.

För öfrigt gjorde hela tillställningen djupt intryck på de fleste — dock olika efter, olika lynnen. Nathanaël Gerhard förmente så, att vi troligtvis idkeligen anställt öfningar i värtalighet. Andra sade att det var ej så lätt att uppträda som lärare för en studentcorps, som ådagalade sådana talenter. Österbottningarna erkändes enhälligt som praessor, och sjelfve voro de stora nöjda (***)sar och nästan förundrade att de kunde vara så hyggliga. Helas! De kände då ej ännu, att liksom alla andra voro eländiga troglodyter, i en snöpelig håla. — Men hvad jag fullt och fast tror är det, att om än Porthans minne intet annat skulle ha åstadkommit än den fest, hvilken jag nu till lust och leda beskrifvit, så skulle mannen ej förgäfvess ställt så till att man minnes honom.

Skulle jag kunna hoppas att alla minnesfester lemnade efter sig sådana intryck som den omnämnda, hade jag ingenting emot, att Du hit skulle utösa legioner af spejare. Men med Linsén som Talare, Sundvall etc. promotor, lärer ett sådant resultat vara att förvänta. Tvärtom befarar jag att ymnig äring till skand(***), skall idogt inbärgas, för att sen tröskas i mundqvarnar, Aftonblad och andra rumineringsanstalter. Lort expectorationer, med än sämre följder kunna i skygd af väldiga blusningsnutor ej utebli. I anledning af alla dessa föga sanguiniska funderingar vore min allvarliga önskan den att endast valda män skulle uppträda. Ville särdeles Mellin vara bland denna corps d'elite, skulle det naturligtvis i mångt hänseende göra mig fröjd. Gerna önskade jag få härbergera honom och i så måtto helst i någon mån gälda den gästvänlighet, jag så mången gång i ymnigt mått af honom rönt. När jag slipper mitt skolok och det, hvarunder jag frivilligt = nolens, volens, krälat i Lyceum dessutom — jag är som Du vet *Finsk* Skolrektor — kastar jag mig på någon klippa ut i hafvet, för att låta dammet flyga hän med himlens fria vindar och derjemte begrundade det gratulations carmen, hvarmed de, »hundrade» förunnat mig äran, att lofsjunga sig. Besluter sig Mellin och dylika gubbar vore det godt om jag något förut blefve derom underrättad för att jag måtte krypa fram ur mitt vikingabakhåll, och vara dem till mötes. Hur vore det om Du sjelf skulle låta fresta Dig att skaffa dem temmeligen godt sällskap. All anledning skulle Du väl ej sakna att förnedra Dig till att böka ännu ett rapp med oss andra Dina fordna medkrälare. Skulle jag tro att Du dertill besluter Dig, kunde jag annat än innerligen förarga mig öfver att ha hållit så ihärdigt på med denna epistel. Fan vet om Du is läsa igenom den; men det vissa är att jag ej skulle göra det sjelf för mycket godt — äfven om mycket ondt dermed skulle förekommas. Dock det är sannt, Du måste väl, lunka igenom, då det är så visligen tillställt att Du måste söka, att få fatt på Din förlupna Flug i vingbenet. Men jag har lust att pina Dig än ett ryck. Det är en skam och förargelse att höra, att Du i hela Svea land ej fått fast på en enda *Finsk* Tidningslapp. Likväl skulle det ha ganska väl lönat mödan, att tituli tittat någon gång i åtminstone Morgonb(adet) hvilken för detta är upptagit, särdeles af lilla Fabian C(olla)n författade utmärkta artiklar. Bland annat stod derstädes att läsa om »Det går an» litteraturen troligen det bästa, som derom hittills blifvit sagdt. Helsa Du den vindböjteln sonen i Örnescog och mana honom att låta bli att i sina bref prata skit om Almqvistcult i Finland, Snellmans ifrigaste vapendragare och annat dynt.

Att intet här tryckt, duger ens åt svinena derborta, oaktadt högt grymtande om välvilja, aktning och andra fraser, vet undertecknad mer än väl af gammalt. Så har af ett visst emellanåt högt prisadt opus, innehållande bland annat det förnuftigaste omdöme, som hittills blifvit uttaladt öfver en skald, hvars opera man ej aktat för rof att stjåla, på halft annat års tid i hela konunga,riket endast ett enda exemplar blifvit med helsan förtärdt

Du inser kanske, att det fordras en viss grad af näsvishet, att under sådana auspicer tänka på fortsättning. Hosföljande document bevisar emedlertid att densamma fallit på min lott, oaktadt allt. De^(***), föll mig i en svag stund in, att äfven der anmäla till prenumeration det kommande. Så långt går dock vid närmare besinnande ej min fräckhet. Jag har deremot tagit till nåder ett klassiskt kraftord af numera Licent(iaten) och Stads-läkaren uti det förbrunna Fredrikshamn. Det lyder som följer. »Om jag skall nödvändigt höra skitprat, så vill jag heldre höra mitt eget än andras» — och gör deraf en application på allt det drafvel, man härstädes tror sig förpligtad att sluka i sig, endast dess ljus gått opp i Vester.

10

Nu, sluteligen och sist, kan jag ej undvika, att nämna två ord om Din osaliga insect. Sönderbråkad till själ och kropp försummade jag på sin högsta höjd 3 veckor att ge fart åt dess flygt. Alltsedan har den flitigt surrat mellan »Pontius och Pilatus», mellan den heliga staden och denna oheliga. Hur långt dermed är kommet, skönjes af denna lapp från en bland Imprimatorerna. Af Wirzén står intet att vänta, emedan den eländiga Mobilis gråtande omordat hustru och 7 barn.

Har Du nu hört af mig annat än att jag lefver? Känner Du ännu ett annat tungomål än det hundspråket, Du senast nyttjade, så skrif snart till,

20

Din amicissimum
Fredric.

246 B. O. LILLE — J. V. SNELLMAN 12.VI 1840
HUB, JVS handskriftssamling

Helsingfors d. 12. Junii

Broder!

30

Kärleken bannas icke, heter det, men nu vet jag, att den kan bannas, ja väl ock stundom bitas. Hvad är det för kärlek?, invändas — men jag blir dervid, att äfven den verkliga Kärleken kan så skicka sig, så dylika raptus af ondska på sig, som du sednast. Dock skall man känna Dig Snellman!, så som vi göra, ock hafva sett äfven tåren i ditt öga, för att ej förargas, förbittras af så mycken galla, som brefvet till Jacobus i få rader innehåller. Skäl har du öfvernog, att vara missnöjd med många — mig bland dem — men du hade ej bordt glömma, att Du sjelf i många år redan ansett oss för menniskor — om ej mer — och nu talar du dock till oss ej blott som till uslingar och oduglingar — hvilket må blifva för din och vår räkning — utan som till i alla stycka äreförgätna, med hvilka det vore bäst, att träda ur alla förbindelser, och att lemna dem åt sin förstockelse. Du skulle i sanning häpna öfver hvad du sagt oss, om du nu, lugnare till sinnes, läste det. Wi förlåta Dig dock gerna — och bevara blott ett bittert minne af den djupa smärta, som uttalar och utgjuter sig i de arga orden. Förlåt du ock oss!! Wi ha samtligen felat — Hvem om ej Du, hade haft skäl att vänta ett deltagande, fägnad uttryckande, ord af hvar en af dem, som *kallat* sig och *varit* dina vänner — ej blott för hvad du gjort, Dig och oss till heder, utan än mer för Ditt hjertelag, Gamle Snellman! i dag och i morgon detsamma — hvad du ock må erfara, upplefva och lida: — men äfven Dig tyckes ej glömt. — Dock nej! — Jag svarar för mig och andra — jag vet mig ej ensam hafva med glädje läst hvad du skrifvit — med stolthet — förlåt det höga ordet — tänkt på hvad du varit bland de fordna Landsmännen. Jag säger det, ej liksom trodde jag Dig af oss behöft ett sådant erkännande, en dylik hyllning, utan vill dermed blott förklara, att vi ej varit så känslo-

40

50